

Zwarte Bes

Teelt

De teelt van zwarte bessen (*Ribes nigrum*) kwam vroeger voor op de kleine tuinbouwbedrijven. De hoge plukkosten maakte de zwarte bessenteelt in Nederland onrendabel. Door de huidige mogelijkheden van de mechanische oogst, is het areaal zwarte bessen weer uitgebreid. Vooral in Zuid-West Nederland worden zwarte bessen op grote percelen voor de industriële verwerking geteeld.

Bloembouw

De kleine bloemen van de zwarte bessen zijn schotelvormig en hebben een lichtgroene kleur. In het midden van de bloem bevindt zich de stijl met

daaromheen de meeldraden. Bij de meeste rassen bevinden zich in de bloemen, bovenaan de tros, meeldraden en stamper op gelijke hoogte. Aan het einde van de tros steekt de stamper vaak ver boven de meeldraden uit waardoor het stuifmeel niet zo gemakkelijk op de stamper komt. Onder in de bloem wordt nectar geproduceerd. Voor een goede nectarproductie is voldoende vocht tijdens de bloeiperiode een belangrijke voorwaarde.

Bestuiving

De meeste zwarte bessenrassen zijn zelffertil (= vruchtzetting na zelfbestuiving), zodat

het niet nodig is meerdere rassen door elkaar aan te planten. Als de stempel en de meeldraden zeer dicht bij elkaar zitten kan het stuifmeel vaak gemakkelijk worden overgebracht door het in beweging brengen van de bloemen door de wind. Naarmate de afstand tussen de stamper en de meeldraden groter is, is er ook een groter effect van insektenbestuiving te verwachten.

Omdat de bloemen van zwarte bessen zowel nectar als stuifmeel produceren zijn ze aantrekkelijk voor bestuivende insekten. Door de vroege bloei en de vaak slechte weersomstandigheden, valt het bloembezoek van bijen tegen. De vraag wat de invloed van bijen op de bestuiving van zwarte bes is, is

moeiliijk te beantwoorden. Bestuivingsonderzoek van de Ambrosiushoeve en ook buitenlands onderzoek, met vliegkooien met en zonder bijen (zwart/wit situatie), geven een duidelijke positieve invloed van bijen aan. Exacte gegevens over het effect van het bijplaatsen van bijenvolken op de vruchtzetting van zwarte bessen zijn niet voorhanden en ook moeilijk te verkrijgen. Het gebruik van vier bijenvolken per ha is echter aan te bevelen als een verzekering voor een goede bestuiving en vruchtzetting van zwarte bessen.

